१०/पु ८१

इ. वि. का. राजवाडे संशोधन मंडळ धुळें.

—: हस्त लिखित ग्रंथ संग्रह :—

ग्रंथ क्रमांक ~~४६०/पु०~~ (५४२)

ग्रंथ नाम भा[illegible]

विषय कथा-पुराणे.

" Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. "

(1)

वन॰ प॰ श्रीगणेशायनमः श्रीअरण्यपर्वभारतप्रारंभः पाशांकुशधरावाणि विणापुस्तकधारिणि ममवक्त्रेवसे अ॰
१ नित्यं दुग्धकुंदेंदुनिर्मळा ॐनमोजिविश्वंभरादेवा आदिभावेतुझिसेवा तुंचिविश्वयेशिजिवा १
प्रतिज्ञाणोनिनिर्धारीं १ हरिहरसूर्यगणेशशक्ति तुंचियेकबहुधाव्यक्ति जेथधांवेमनोवृत्ति तेथंते
थेंतुंयेक २ महालक्ष्मिकुळस्वामिणी भैरवदेवदंडपाणी त्यांचेचरणिंचिंतामणि सिद्धयेत्तिवोळग
ण्या ३ ज्ञानेश्वरयेकनाथ त्यांतेंसाष्टांगप्रणिपात गुरुस्वरूपह्मणोनिहेत ग्रंथारंभिंवदावया ४
आतांतृतियपर्विंचिकथा जन्मेजयसादरपुसता वैशंपायनविशेषवक्ता प्रश्नापाटिनिरोपि ५ माझे
पितामहपांडव सांडूनिराज्यसंपदासवे वनागेल्यामहानुभाव कायकैसेंवर्तलें ६ त्रयोदशवर्षेवना
तरिं चर्मांबरेजटाधारी कंदमूळफळाहारि काळकैसाक्रमियेला ७ सकुमारनवनिताचिपुतळी श्री
याज्ञसेनीगुणवल्लाळी अरण्यवासक्लेशानळीं उरलीकैसिसांगपां ८ वैशंपायनह्मणेराजा वना १

Joint property of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

(1A)

ज्ञानांधर्मराजा नगरवासिसकळप्रजा पाठीवारिक्षगल्या ९ येकपिटितिहृयवदने ह्मणतितुजवीण
गलोप्राणे तुंजासीलतेथयेणे आमुतेह्विद्याळा १० तुंवसतिलजयेस्थळिं तेथेचिक्सोंकुटुंबमेळिं
याडुष्टाचियाह्यानातळिं राहोंनशकोसर्वथा ११ आलिंगूनियांप्रजातें धर्मेशांतवीसमस्तातें ह्मणेभिष्म
द्रोणविदुरजेथें मिह्वितथेजाणपां १२ नेमसारुनिचतुर्दशवर्षि मिह्वियतसेंतुह्मांपाशी चिंतासांडुनिमान
सिं स्वस्त्तसर्वित्रसावें १३ मजसंगियेतांतुह्मां दुःखेंनह्मणतिचळलेनेमा प्रजानेलियानगरिंआत्मां भ
ग्नभांडेंजापरी १४ आमुचेंकल्याणतुह्माकरणें हरियेकाळिंनगराजाणें वनवासक्रमुनिमजयेणें तु
ह्मापासिंसर्वथा १५ यापरिशांततउनिजना परतविलेंमिह्विवर्णी ब्राह्मणह्मणतिगलियाप्राण तुजसां
डुनिनवांचवे १६ वेदशास्त्रपुराणश्रवणें हरीहरनामसंकिर्तनें जपतपक्रियाअनुष्टानें काळगठुंतव
संगें १७ तुझसंगतिमहाराया आचरोनितपश्चर्यो तुंपावसिनिजऐश्वर्या हेचिकरुंतात्काळि १८

Joint project of Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

वन॰प॰ नाशहोयशत्रुचाकुळा युद्धिंजयश्रीघालिमाळा ऐसेंकरुंतरिचनृपाळा ब्राह्मणतुझेजाणपां १९ तपेंदु ग्रं॰
२ ष्टकर्माचेदहन भजनेहरिहरसुप्रसन्न होतिऐसेंआसाधन तुजलानिआराधुं २० धर्मह्मणेयथार्थस्वा १
मि होणारतैसेंवदतसातुह्मिं परतुंमाझियेअंतर्यामि चिंतावर्तेअपार २१ खडतरक्षुधेचाडुलाशिं
पिडापावालअरण्यवाशिं तेवेळिंआह्मिंदरिद्रपुरुषी दुःखेप्राणत्यजावे २२ दीपरक्षिजेनिर्वातीं तेविं
तुमालेंपाळिजेभक्तिं अरण्यवासप्रळयावर्त्ति आपणकाळकामावळे २३ वेढुनियांवल्कलांबरें रक्षेने
छेपुनिसर्वशरिरें आह्मिजालसोंसाचारें विदितअसिदेखतसा २४ ब्राह्मणह्मणतिधर्मातें उदर
भारनघालुंतुलें कंदेंमुळेंफळेंजळातें आंगकष्टमळउं २५ दरिद्रभोगुंसत्संगति कुसंगेऐश्व
यीचिप्राप्ति हेहरिहरइंद्रादिकांचिसंपत्ति तोचिनरकनिर्धारें २६ विठ्ठुस्मरणेलोटल्याघडि श्री७
चारिपुरुषार्थजोडलिजोडि सत्संगाचिअगाधगोडि मोक्षपदींअसेना २७ आमच्चिउदरपोष २

Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

णचिंता तुवांनकरावील्पावंला अनंतश्रेष्ठीचापाळिता तोरक्षीलसर्वांतें २८ भिडांनबोलवेवा
णि धर्ममस्तकठेविलाचरणी ह्मणेअवश्ययेईजेवनी रक्षावयादिनातें २९ कान्यकुब्जतैलभुक्त
कामरूपीउत्कंठबद्धत पंचगौडअसंख्यात ब्राह्मणसंगेचालिले ३० गुर्जरमाहाराष्ट्रकर्णाटक
अर्धचोळमत्स्याळदेख पंचद्राविडहिअनेक धर्मासंगीचालिले ३१ प्रथमदिवसिंचालतांपंथी
गगनीबोळविलागभस्ति जान्हवीतिरिंकेलीवस्ति पवित्रस्थळिपवित्री ३२ प्रमाणाख्यवटस्थळीं
गंगोदकप्राशनेसकळी निशाक्रमिलीअंशुमाळि उदयाआलासांभाळुं ३३ सारुनियांप्रातःक
र्म पुढेंचालिलाराजाधर्म अरण्यपंथिंवनदुर्गम पायपुष्पिंपूजिली ३४ द्रोपदिब्राह्मणांचेक्लेश
द्रिष्टिदेखतांबहुवस कोमळधर्माचेंमानस शोकानळेदग्धलें ३५ नेत्रझांकूनिउभयकरीं मुर्छि
तपडिलापृथ्वीवरी अकस्मात्तेअवसरीं शौनकमुनीपातला ३६ सावधकरूनिधर्मातें नेत्रपरि

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

(3)

वन.प. मार्जिलेहोतें ह्मणेसंसारदुःखार्णवतुतें आजिकवळलाशाहाणिया ३७ शोकभयाचेंअघात क्षणा अ.
३ क्षणाहोतिप्राप्त मुर्खतेणेंव्याकूळचित्त पंडितज्ञानियांचेंअभेना ३८ मनेंकल्पितांभासेराया ज्ञानें १
पाहातांसर्वहिमाया अवलंबुनिविचारधैर्या खेदसांडिं मानशिं ३९ आपत्काळदेखोनिपुढें ज्ञानि
यांआंगिंविरक्तीचढे कोटिदुःखाचेदळनि [illegible] कळत्ताविभांडिं ४० ज्ञानेनाशिजेसंसारभ्रम
विष्णुस्मरणेंपातकेंभस्म कष्टकाळअतिदुर्गम धैर्यबळेंलोटावा ४१ तपेंजोडिइच्छिलेफळ येसें
बोलतिशास्त्रकुशळ आतांतुवांअचंचळ चित्तनिश्चरक्षावें ४२ तपोधनोतेंसिद्धपुरुष सिद्धिकरुनि
देतिवश्य तपोबळेंनानाक्लेश तणप्रायमानिशिं ४३ धौम्यह्मणेविचारक्षमति आराधुनिसूर्यगभस्ति
मागेंआपत्काळबहुतिं कीर्तिवंतिंक्रमियेला ४४ चतुराननेंनिर्मिल्याजाप्रजा त्याक्षुधेनपिडित्तांम श्री॥
हाराजा सूर्येंप्रतिपाळिल्यावोजा पिताजैसापुत्रातें ४५ रसशोकुनिउत्तरायणीं जळमोकळिदक्षिणा ३

(3A)

यातें ओषधीपोषीचंद्रकिरणी देहिसामर्थ्येंसूर्योचें ४६ म्हणोनिविश्वातेंप्रतिपाळिता सूर्यचिजाणावा त
त्वता सूर्यपरताअन्नदाता दुजानाहिंत्रिलोकीं ४७ सूर्यकीरणीहोतीघन घनवृष्टिपासावअन्न अ
न्नापासूनिप्रजाजाण वेदप्रमाणनिर्धारें ४८ सूर्यचिब्रह्मसूर्यचिआत्मा सूर्यनाशिअज्ञानतमां वि
ष्णुशंकरदेवब्रह्मां सूर्यरुपजाणावे ४९ याक[illegible]नयअभ प्राणियांतेंप्राणधारण करितांसूर्यआ
राधन पूर्णकामतुंहोशि ५० कार्तिवीर्यविनडु[illegible]पत्काळिंपावतांक्लेष आराधुनिदेवदिनेश विश्व
लोकपाळिला ५१ तैसेंचितुबांधरुनिशिवीं [illegible]सम्भकरावारवी ब्राह्मणपोषणाचिगवी तोफेडि
ळनिर्धारें ५२ गंगातिरिंरहातानिधर्में शुचिर्षतनित्यनेमें धौम्यउपदेशिलियानामें अष्टोत्तरशें
सूर्याची ५३ ब्रह्म्यानेउपदेशिलींशक्रातें शक्रेंकथिलिंनारदातें नारदेंदिधलिंधौम्यातें तिंयमां
तेंउपदेशी ५४ आराम्काकिंअतिउत्तमें अष्टोत्तरशतेंसूर्यनामें धर्माउपदेशिलिंधौम्यें सिद्धिप्रद

Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai
"Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai"

(५)

वन॰प॰ तात्काळिं ५५ स्मरणकरितांयेकचित्तें रूपेनेद्रविलादिनानाथ ह्मणेकौंतेयमाग्रास्तव क्लेशातितकरा प्र॰
४ वा ५६ पुढतिधर्मेकरिस्लवन सूर्येपावलानलगतांक्षण तेजेंकोंदलेंमदिगगन सूर्येप्रसन्नबोलतां १
५७ जेजेंइछिलतुह्मेमन तेंतेंपावशिलनलगतांक्षण प्रसादेंदेसेचतुर्विधअन्न स्वल्पबहुरूखा
दें ५८ वाढितांदेंपावेलवृधितें येणेंब्राह्मणसहस्रअ‍ेन प्रतिपाळुनिकष्टकाळातें अरण्यवासिक्रमा
वें ५९ लोटलियाचेरावर्षे शत्रुनाशातिअनायसि स्वराजपावसिसंतोषें सागरांतपृथ्विचें ६० लोक
बोलतिसर्वत्र सूर्यदिधलेंथालिपात्र परंतुत्याम्हाचेवत्र नादिंवदलेंभारतीं ६१ असोऐसादेउनिवर
स्वस्थानागेलासहस्रकर उदकाबाहेरयुधिष्ठिर सासंतोषेंनिघाला ६२ नमस्कारिलेंधौम्यचरणा
आलिंगिलेचौघांचणा भिमपार्थानंदना माद्रिचियाआवडि ६३ फिरलाचिंतेचाविराळ आनंद श्री॰
लाकुरुभुपाळ सूर्यप्रसादेंब्राह्मणकुळ पाळितांजालाकाननी ६४ तपजालियाअसंख्यद्विज ४

(5A)

त्यानंतरेंचौघेअनुज पाठिआपणधर्मराज त्यानंतरें द्रौपदी ६५ भोजनितोषविब्राह्मण नित्यपु
राणश्रवण सकळांसहितकुरुनंदन काम्यकवनापातला ६६ जान्हवितिरिचेब्राह्मण कुरुक्षेत्रि
ल चेतपोधन यमुनातिरींचेवेदोक्त आणिसरस्वतितिरवासी ६७ वृषद्वितटनिवासी अग्निहोत्रसाम
ग्रिसी येतेजालेवनवासी धर्मसंगिंवसावया ६८ येरिकडेहस्तनापुरीं चिंतेचाथलराष्ट्रसागरीं
पडोनिबुडतांतेअवेश्वरीं काढिंम्हणेविदुरा हृदयकुंडिंक्रोधानळ प्रदिप्तकरुनिकुंलीबाळ
वनागेलेतेखेदाळ केविंदोतिआमुतें ७० यांचे निदुरवेप्रजालोक अहोरात्रिकरितिशोक शा
पत्राब्दाचापावक कौरववनाळाविती ७१ प्रजाभजतिस्नेहभावें पांडवविषादसांडितिजिवें
ऐसाउपायलुवांसदैवें सांगीतलापाहिजे ७२ विदुरम्हणेपुढलिपुढती लेचितेंसागणेंकिती
हीतविचारतुम्हाचित्तीं संचरेनासर्वथा ७३ आस्कूणतरीरेंविवेकस्फमती पश्चात्तापधरूनिचित्तीं

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

वन० प०
५

आप्तधाडुनिवनाप्रति शिघ्रपाचारिंपांडवां ७४ कुमर धरुनियांकरीं घालिंधर्माचियाचरणावरी अ०
पालवपसरोनिकरुणोत्तरीं क्षमांकरवींमागिल ७५ दुर्योधनदुःशासन शकुनिआणिचवथा १
कर्ण धर्मोहस्तिंवोपुन प्रणामागेंलयातें ७६ समस्तघालुनिभीमोदरीं दुःशासननिवदिंकरीं
दुर्योधनाचियाशिरीं हस्तठेविंधर्मांचा ७७ [...] विंचरणकमळें स्पर्शविंकर्णाचाकपोळें स
हदेवाचाकोपविडाळें शकुनिशुक भक्षिलें [...] वाचविलाचियाहातिं ऐसिदासविश्वेशभक्ति
आलिंगुनिअश्रुपातीं मस्तकिंविंधर्मांचा ७९ [...] सिवडिलपणाचिविधी लुंआचेरुपानिधी
तस्किकल्याणयेरविंअवधी जाहालिजाणतवपुत्रां ८० यापरिवर्ततांभ्रमरुभावें तरिचचुकति
मत्स्यकेवें ऐसाकविचारतुझमिजिवें आतांविधरिलापाहिजे ८१ हैंजरिनायकलीडुजेंन श्री
तरीभीष्मह्लपाचार्यद्रोण प्रेरूनियांचौघेजण निग्रहकनिरुरक्षावे ८२ गारुडिसर्पघालिवंदीं ५

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

(5A)

व्याघ्रसमुदायबोधिजेव्याधी तैसेचौघेहिदुर्बुद्धी तुवांबुद्धिमंत्रेंरक्षावे ८३ काळजीउदेलारोगदा
रुण तोखदस्त्रेंछेदावाशस्त्रेंकरुन तेविंत्यांनिस्नेहकरुनिमन दुष्टदंडणकरावें ८४ हननरक्षण
अथवात्याग त्यागस्विकारींयेकमार्ग तरिचरवेरल्लचिंताराग यरवींअनर्थरोकडा ८५ कुळें
सहितविश्वजन उरावेंऐसेइछिमन तरिहत्यामिल्यासंपूर्ण येत्रासंतोषपावसी ८६ युवराज
वोपिधर्मराजा इतुकेनकल्याणस्वआत्म जायेकभावेंसकळप्रजा तुलेंभजनीनिर्धारें ८७
एकोनिविदुराचेउत्तर क्रोधेंधडकलाराजेश्वर बिभीषणवाक्येंदशशिर रामायणींजापरी ८८
पंडपुत्रधर्मराज त्यातेंदेसणसिस्वराज माझ्यापरिजेआत्मज त्यांतेंत्याएंसांगसी ८९ ब्रह्म
निष्टांचिंलक्षणें तुझाठाइंज्ञानचिन्हें बुधिबोधलिसमदर्शनें शत्रुमित्रतुजनादिं ९० जेव्हां
विचारमुसावातुतें तेव्हांस्तविशिपांडवींतें सदांनिंदिशिमत्पुत्रांतें अभेदतायानांव ९१ राजन

Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

(6)

वन०प० रविलेपणी आपणयुंलले आपल्यावचनी तुंम्हिलो शिक्षणाक्षणी हाविवेककायसा २२ दुःखवि प्र०
६ भागिंदासिआता विचारपुसणे दुर्मुखता आलांद्विधानकरीचिंता पांडवांप्रतितुंजाई २३ या १
शिंविलंबनकरींक्षण अवश्यम्हणेसुताप्रति नमस्कारुनिज्येष्टचरण निघताजालातेकाळिं २४
रथेंसिंआलाकाम्यकवना श्रवणजालेंकुरुश्र[illegible]सांनिबोलेभिमार्जुना विदुरआलाकिमर्थे
२५ पुढतिदुतांबोलाविलें किंपश्चात्तापें[illegible]हिरतलेंराजदेवविलें भीष्मद्रोणविचारें
२६ विदुरपावलादर्शना पांचदिजातिवं[illegible]णां भेटुंदेउनिआलिंगना येकासनींबैसवि
लें २७ विदुरम्हणेयुणेकराशि विचारपुसतांहुमन्त्रविशिं सुबुद्धिवदलोंकेळलेसी हीलका
रिणीसर्वांतें २८ परिलेंनालळेनिहृदइं तेंविस्तारेंसांगणेंकाइ मातेंत्यागुनिम्हणेजाइ पांडवा श्री
प्रतिअविलंबें २९ यालागीत्यागुनिआलोंअधमा तुजप्रतिपाललोंदेवदुमा दर्शनेंपावलोंविश्रामा ६

(6A)

सर्वाश्रमांविसरलों १०० धर्मेह्मणेबहुलबरवें इच्छिजेंतैसेंघडविलेंदेवें भेदद्रिष्टीसांभाळावें बाळ
कालेकाननी १०१ हस्तनापुरींअंबिकासुत पश्चात्तापेंअतिसंतप्त. विदुरवियोगेंअद्भुत खेदमानीमा
नसीं १०२ बाह्यअक्षमचक्षुहीन बुद्धिआंधळीविदुरेंविण आतांमातेंवाचवीकोण अंधजालोंस
बाळें ३ संजयाऐकेंविदुरेंविणें देहिंनधरमाझाप्राण तुवांकरूनियांगमन पाचारूनिआणावा
४ संजयमानुनिराजाज्ञा वेगेंपातलाकाम्यकवना भेटोनियांपांचाजणां निरापसांगेविदुरातें ५
ह्मणेविदुरासवेगउठिं रायेंप्राणधरिलाकंठी तुजनदेखतांदृष्टि देहत्यागीलतात्काळीं ६ धर्मेह्म
णेजाइस्थिर विलोकिअग्रजातेंअंध्र विदुरचालिलापरिव्यग्र धर्माचेनीवियोगें ७ सवेगपात
लागजसाव्हया नमस्कारिलेंपूर्वजपांयां हृदयमेळउनिहृदया प्रज्ञाचक्षुआलंगी ८ वि
दुरानदेखतांतुतें विश्वशून्यवाटेमातें अखंडतुझियावचनामृतें प्राणमाझाजितसे ९ विदुरपा

Joint Project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

(४)

वन॰प॰ तव्हांदेखोनि दुर्योधनकर्णशकुनी दुःशासनहेमिळोनी दुष्टविचारमांडिला १० पांडवअरण्यवासा प्र॰
७ गेले परीशल्यनाहिंखंडलें पुढेंखंडुनिसोडिलें सर्पमुखजापरी ११ आतांयेकचिबुद्धिऐसी १
आह्मिजाउंदळभारेंशीं पांडवयेकटअरण्यवासी रात्रीमारूनिसांडावे १२ दूरीयादवआणिपांचा
ळ आलानाहींजवंगोपाळ पांडवआहेतजवंनिर्बळ तवनिर्मुळकरावें १३ नकळतांभीष्मद्रोणातें
नेणतांधृतराष्ट्राचामना करावेंपांडवांचाहननामपुढेंप्रगटहोतसे १४ विचारकरितांचौघिजणी
व्यासदेवेंजाणोनिमनीं गगनमार्गेंसभास्थानीं अकस्मातउतरला १५ व्यासह्मणेगांधारीपुत्रा
असावधानीदोषमात्रा स्वपुत्रांचाकपटमंत्रा नविचारिसीमुर्खलें १६ राज्यहिरोनिदवडिलेंवना
मागुतीचालिलेत्यांचियाहननां तयाडबुद्धिदुर्जनां निषेधकैसानकरिशी १७ धृतराष्ट्रह्मणे श्री॰
सर्वज्ञराया स्पर्शकरितोंतुझियापांयां अरिपुत्रांच्याकपटमाया जाणेंअथवामीप्रेरीं १८ हेप्रवर्ति ७

7A

त्यापांडववधीं वनाजातिलजरीदुर्बुद्धि तरीमीप्राणात्यजीनआधी द्वेत्रिसुधिजाणपां १९ एकोनिपु
त्रपाक्लेशंका सांडिलाहूननाचाजांवाका व्यासह्मणेनरनायका प्रज्ञाचक्षुअचक्षुधारीं २० चतुराननेंनि
र्मिलिक्षिती चतुंर्खाणीवर्ततांभूलिं कामधेनुवाक्षोपती जाउनिकरिशोकातें २१ मासपुत्रवृषभस
कळ कष्टभोगितीसार्वकाळ दुःखदेखोनियांतळमळ मजअपारवाटतसे २२ नांगरशाकटरथ
गोणियां धान्यमळणीतेलघाणियां पाठिंबहुभारआदरियां अहोरात्रशिणताती २३ दगडमा
तीकाष्ठभार प्रतोदमारितिनिष्ठुर गाविप्रदानेंअपार कष्टकरितांअर्पिती २४ शीतउष्णप्रजन्यवा
तिं निराश्रयसर्वराहाती भुकेल्यातृणोदक[illegible] उपेक्षितिनिर्दयत्वें २५ वत्सेंबंधनीतळमळिति
भुकेल्याआक्रोशेंबोभायति धेनुकासद्धनिवाढिति पयप्राशितांमातेचें २६ मेल्यावरीपितीअनामि
कां तेरेचाकरितीपादुका ऐसेंकर्मेंस्मरनायका किमर्थत्यांतेंनिर्मिलें २७ ज्ञात्वेतेरवांदिंप्रष्टिवरुतें

(४)

वन०प० वाहोनिनेतिबहुतभारातें अशक्तपाहातांकाष्टातें दुःखमातेंअपार २८ ऐसेनानापरींचेक्लेशा पुत्रभो ग्र०
८ गितीबहुवस ऐकोनिइंद्रकरीहास्य ह्मणेपरिसपवित्रे २९ तुझेपुत्रअख्याल दुःखिबहुतसुखिबहुत १
स्वल्पपुत्रांलागिंचित्त व्याकूळकरणेकासया ३० दिनदुर्बळेंत्याकारणें निश्चयेंसुखियेसभाग्यहोति
द्रिष्टी तुंवांअसावेसुखसंतुष्टीं खेदसर्वथानमानावा ३१ यरीकडेजीनिजधोनिरीं समानस्नेहसकळां
वरी मत्स्नेहामाजिंदुसरी भेदभावनाअसेना ३२ सामाजिसात्विकबुद्धिहिनें जेजेंदुखभोगितिदि
नें त्यालागिंमातेंचेनिमनें खेदअपारपाविजे ३३ स्वछंदपूनिमालतेक्षिती कामदैवबोकाळती
दुर्बळदेखानिडावित्ती फुफाटतीपरद्वेषें ३४ तयांवेदांतवसणी विहिताचाराचादावणी बांधोनिदं
डावेदेवाणी ब्रह्मयाचिजाणपां ३५ दिनदुर्बळेंअशक्तें तेंदिपावतांदुखातें परमखेदजाणमातें श्री॰
वाटेनिश्चिलसुरेशा ३६ तोषानिबोलेअमरपाळ करिलिदक्षमांचासांभाळ तयांसुखाचासुकाळ ८

(8A)

मीचिरकाळभोगवीं ३७ पुत्रातुल्यपशूलेंपाळीं त्यालागिंमेघइंद्धिल्याकाळिं पाडुनिपिकवीपृथ्वितळिं
तृणधान्यसर्वदा ३८ करितांरषभालेंपीडण त्यावरीपाडुनिआवर्षण शोलिंनपिकेतृणधान्य नाशि
प्राणदुर्भिक्षीं ३९ स्वचक्रपरचक्रटोळमुषक चिकटातांबराअळिकिटक दुग्धश्रावादिस्त्रनेक रोगउ
ठविंधान्यातें ४० कष्टघेउनिसार्वकाळ नकरितीरक्षणात्यासांभाळ त्याचादोषाचेंदंडफळ मीभो
गवितयातें ४१ वसांअभ्यासनादिंत्रणी [illegible] ढिलीकासडुनि लेणंदोषमीक्षोभोनी क्षयकरी
नवोत्र्याचा ४२ धेनुम्हणेस्वामिआइकें सकळांदेइसारिखेंस्करव संतोषोनिस्करनायक शांलविलि
वरद्दस्तें ४३ यालागिधृतराष्ट्रस्कपुत्रा पुत्रांसारिखंपंडुपुत्रां अवलोकुनिभेदस्कत्रा करींअसंतवा
ढलें ४४ पवित्रसंपन्नसर्वगुणी दीनप्रायकष्टलांवनीं देदेखोनियांनयनीं खेदकैसाउपजेना ४५
नगरस्वामीवसतीवनीं नाथतेंअनाथदिलींसेजनिं श्रीमंतभणंगप्रायधरणीं लोळतीदेंअनुचित

(९)

वन० प० ४६ तुजदेखतांतुसेकुमर अरण्यवासिंदीनपामर अकीर्तिपापहेंअपार उभयलोकींमजवा ग्रं०
९ ठे ४७ लक्ष्मिवंतांकुनिविशेष दिनांसांभाळीजगदीश ह्मणोनिअनाथबंधुहाघोष भुवनत्रइं ९
नसमाये ४८ धृतराष्ट्रपढविलावडुत विदुरेंजाणितलेंमाझेंचित्त दीसोनेत्विकविष्णुभक्त परमसा
धुणोनियां ४९ तैसिचतुंहिकरावीकरणी पुत्राङ्मि सहस्त्रगुणी पांडवसाधुहेजाणानी श्रेष्ठविशे
षकरावा ५० शतपुत्रांऐसिमाया विशेषपांडवींधरावीराया विदुरस्नेहावरुनिहृदया दीनचेय
नाजाणवेल ५१ कैसेनिकंठितीवनवासातें केविंपावतिअभिवृद्धितें अहोरात्रेंऐशियेचिंतें चित्तफळा
पेअपार ५२ स्वपुत्रवांचवावेचीरकाळ संपदाअसावीअठळ तरिवनाजाउनितात्काळ पांडवन
गराआणावे ५३ ऐश्वर्यपदींआपलेंस्वत स्वस्वरूपअसावेंजिवेंजित ऐसेंइच्छिसित्तरित तरिपां श्रीछ
डवबुझावी ५४ दुर्योधनेजाउनिवनी सुहृदगौरवांवेनमुनी मानेआणुनिराजासनीं बैसवावेस्व ९

हसें ५५ हेनकरितांराजेश्वरा कुळक्षयपातराघरा पुढतिपुढतिदेंवि चतुरा कायकितीसांगावें
५६ धृतराष्ट्रह्मणेद्वैपायना मस्तकवाहातसेंतुसियाचरणा हाचिउपदेशदुर्योधना आपुल्या
मुखेत्वांकिजे ५७ व्यासह्मणेमीजातसें मैत्रेयऋषीयेइलसावकाशें तोसांगेलतेंमानसें सर्वहितहिध
रावें ५८ अदृश्यहोतांव्यासमुनी मैत्रेयआलातेचिक्षणीं नमस्कारिलासभास्थानीं भीष्मद्रोण
धृतराष्ट्रें ५९ आतांमैत्रेयवदेलवचनें तेंनमानितांदुर्योधनें ऋषिपोशोचापाषाणें हृदयवर्मि
ताडिला ६० तेंचिभाविकिंपरिसावें जेंबोलिलेव्यासदेवें तेचिमहाराष्ट्रभावें अर्थमिरवेसाजिरा
६१ इतिश्रीअरण्यपर्वभारत लिखाविश्वामरानुग्रहित मुक्तेश्वराचावचनार्थ पवित्रप्रेमेंपरिस
तु १६२ इतिश्रीमहाभारतेअरण्यपर्वणिव्यासधृतराष्ट्रसंवादोनामप्रथमप्रसंगः १ ७ ०

(10)

श्रीगाणाधिपयेनमः कौरवनरेंद्रआदरेंह्मणे पवित्रतिर्थपुण्यारण्यें अवलोकुनियेथेंयेणें रुपनेकले
स्वामियां १ मैत्रेयह्मणेधृतराष्ट्रालें अवलोकीलअनेकतीर्थें काम्यकवनापातलेतेथें पांडवदृष्टीदेखि
ले २ जटावल्कलअजिनांबर सितोष्णपीडाफळसार कष्टतांदेखोनिअभ्यांतर खेदअद्भुतउदेला
३ तुझियापुत्राचाअविवेक एकतांदारकेंपरमदुख तिहींलोकांमाजिदेख बरवेंकोणीन्ह्मणति ४
पुरुषेंतरीज्यावेंजगीं जवअपकीर्तिनसिवेआंगीं अपराधवंतलेकुमार्गीं जितचिप्रेतासारिखे ५ बरवें
करितांनपावेबरवें अधमाकल्याणकैसेंव्हावें विषभक्षूनिअमरव्हावें हेंअघटीतजापरी ६ तुंआणी
भीष्मपितामहो वर्तमानिंअसतांपाहादो पुर्वीकरावयाकळहो कारणकांहींअसेना ७ भीडसांडु
निबोलवचनीं तरीभीष्मपावेलअपजयोरणीं पुत्रशोकाचावडवाग्नी तुजग्रासीलनिर्धारिं ८ तेव्हा
चिह्मणसीदुर्योधना चित्तद्यावेंमाझियावचनां स्वप्नासारीमहाप्राणा पापाअद्भुतजोडलें ९ नैस्व

Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे

राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००१ (महाराष्ट्र)

दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८

Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com